

Hoogheemraadschap van
Rijnland

Revisie gemaal Het Zaanse Rietveld

DIG-12313

Projectplan op basis van art. 1.1 van de Waterwet

Archimedesweg 1
Postadres:
postbus 156
2300 AD Leiden

KvK nr: 51137747

telefoon: (071) 30 63 063
telefax: (071) 51 23 916
internet: www.rijnland.net
e-mail: post@rijnland.net

BTW nr: NL813766928B01

kenmerk: 24.014756
auteur: Samirah Belt
datum: 16/11/2023

project:
dossier: DIG-12313

Inhoudsopgave

1	Samenvatting	3
1.	Inleiding en leeswijzer	4
2.	Projectomschrijving (wat gaan we doen)	5
2.1	Aanleiding en doel van het project.....	5
2.2	Wat is een projectplan?.....	5
2.3	Inhoud en omvang van het project.....	6
3.	Beleidskader (waarom gaan we het doen)	8
4.	Projectuitvoering (hoe gaan we het doen)	10
4.1	Uitgevoerde onderzoeken	10
4.2	Uitgangspunten.....	11
4.2.1	Planning	11
4.2.2	Aanbesteding	11
4.2.3	Randvoorwaarden.....	11
4.2.4	Legger	12
4.3	Realisatie	12
4.4	Samenwerking.....	13
4.5	Graven en dempen	14
4.6	Onderhoud	14
5.	Consequenties voor derden en beperking nadelige effecten	15
5.1	Impact op de omgeving	15
5.2	Beperking nadelige effecten.....	15
5.3	Nadeelcompensatie	16
6.	Besluitvormingsprocedure	17

1 Samenvatting

Doelstelling van de Waterwet is het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste. Om dit goed uit te kunnen voeren is het essentieel dat alle gemalen de juiste capaciteit hebben en dat ze in een goede onderhoudsstaat zijn (voldoende beschikbaar en betrouwbaar).

Gemaal Het Zaanse Rietveld kan deze zekerheid niet meer bieden en moet om die reden gerenoveerd worden. Ook wordt er een vispassage aangelegd, zodat vissen zich veilig tussen de boezem en polder kunnen verplaatsen.

Om de watersystemen goed te beheren, moet Rijnland actuele peilbesluiten voor zijn polders hebben. De revisie van het gemaal geeft geen wijzigingen in het peilbesluit.

In dit projectplan leest u over de werkzaamheden van het hoogheemraadschap.

1. Inleiding en leeswijzer

Het hoogheemraadschap van Rijnland (Rijnland) is verantwoordelijk voor het beheer van watersystemen in zijn beheergebied. Voor het verbeteren van de waterhuishouding kan het nodig zijn dat maatregelen worden getroffen. Deze maatregelen bestaan in dit geval uit het wijzigen van waterstaatswerken.

2. Projectomschrijving (wat gaan we doen)

2.1 Aanleiding en doel van het project

Dit project draagt bij aan de verwezenlijking van de in artikel 2.1 van de Waterwet genoemde doelstellingen. Reden voor dit project is dat het gemaal niet meer voldoet aan de eisen van Rijnland. Eens in de 15 jaar vindt er groot onderhoud plaats. Voor gemaal Het Zaanse Rietveld is dat moment nu.

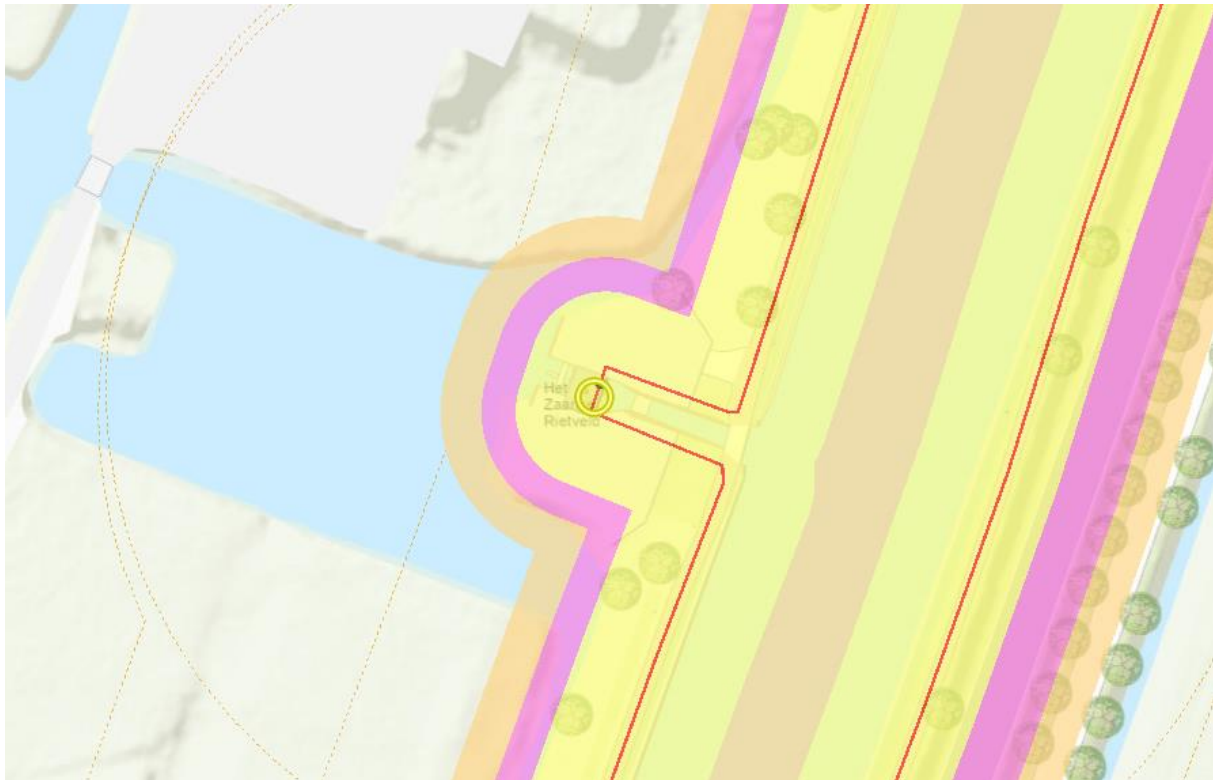
Polder het Zaanse Rietveld (777 ha) ligt ten zuiden van Alphen aan den Rijn en bestaat hoofdzakelijk uit veenweidegebied. De polder bemaalt 4 peilvakken (22A t/m D), die allen het hele jaar door een vast peil hebben. Het peilgebied ter hoogte van het gemaal (22A), heeft het hele jaar door een vast peil van NAP -2,38 m. De opvoerhoogte naar de boezem (de Gouwe) is circa 2,00 m. Het gemaal heeft twee pompen (50 m³/min. per pomp), het gemaal kan het gebied dus bemalen met 100 m³/min. Op het gemaalterrein is een inlaat gelegen (300 mm).

2.2 Wat is een projectplan?

In het kader van dit project is Rijnland van plan om gemaal Het Zaanse Rietveld te wijzigen. Op basis van artikel 5.4 van de Waterwet dient voor de aanleg of wijziging van gemaal Het Zaanse Rietveld een projectplan vastgesteld te worden. Op grond van het tweede lid van artikel 5.4 dient een projectplan tenminste het volgende te bevatten:

- een beschrijving van het betrokken werk;
- de wijze waarop het wordt uitgevoerd; en
- een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

2.3 Inhoud en omvang van het project

Afbeelding 1: legger en beschermingszone

Gemaal Het Zaanse Rietveld bevindt zich aan de Westgouweweg 9, in Alphen aan den Rijn. Het gemaal bevindt zich op de kruin van een regionale kering. De rode lijn op bovenstaande afbeelding is de kruin van de regionale kering. De gele, roze en oranje kleuren geven de beschermingszone aan. De beschermingszone legt beperkingen op wat er daar in de grond mag gebeuren, om zo de stabiliteit van de waterkering te verzekeren.

Het gemaal heeft een relatief groot terrein, een schatting is een oppervlakte van ongeveer 800 m². De landtong ten zuiden van het gemaal is omheind met een hekwerk. Het gemaal heeft een stalen hekwerk van 2,00 meter hoog en een dubbele toegangspoort (4,00 meter). De toegangsweg is geasfalteerd. Het gemaal is op dit moment alleen bereikbaar via het fietspad langs de Gouwe.

Er liggen twee bruggen over de betonnen uitstroomgoot. Eén daarvan betreft een brug ter hoogte van de Gouwe voor het fietsverkeer. Het andere bruggetje ligt op het gemaalterrein. De kadastrale functie is als volgt:

Afbeelding 2: kadastrale grenzen

Het gemaal is in 2005 gebouwd en dient nu gerenoveerd te worden. Dit betreft vooral aanpassingen van installaties (werktuigbouwkundig en elektrotechnisch). De zichtbare herstelwerkzaamheden zijn het ophogen van het straatwerk, reinigen van het pand, herstellen van voegwerk, vervangen van dakkoepels en het realiseren van een vispassage, waarmee vissen veilig van de boezem naar de polder kunnen en andersom.

Om de werkzaamheden uit te voeren moet Rijnland gebruik maken van het omliggende particulier terrein. Het fietspad via welke weg het gemaal nu te bereiken is, kan het gewicht van het materieel wat nodig is voor het gemaal niet aan. Er zijn gesprekken om overeenstemming te vinden met de particulier.

3 Beleidskader (waarom gaan we het doen)

Bij de revisie van het gemaal Het Zaanse Rietveld is het volgende Rijnlandse beleid relevant:

- Peilbesluit
- WBP 6
- Nota bemalingsbeleid
- Ecologische werkprotocollen van Rijnland gebaseerd op de Flora- en faunawet (nu: Wet natuurbescherming)

3.1 Waterbeheerplan 6

Elke zes jaar leggen waterschappen het beleid en de aanpak die noodzakelijk zijn om de watertaken goed te kunnen uitvoeren, vast in een zogeheten waterbeheerplan. In het zesde waterbeheerplan (WBP6) is richting gegeven aan het waterbeheer in de periode 2022 -2027.

De renovatie van het gemaal valt onder het thema Voldoende water van het WBP6; wij houden het watersysteem in stand. Rijnland streeft ernaar om alle kunstwerken (waaronder gemalen) in het watersysteem in 2027 op orde te hebben. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- We doen dit tegen zo laag mogelijke kosten en maken daarbij continu de afweging tussen functie, risico's en levensduurkosten. Dat noemen we Assetmanagement.
- Daarbij kijken we ook of onderhoud, binnen bepaalde kaders, niet beter door anderen kan worden gedaan. Bijvoorbeeld via blauwe diensten.
- We doen dit zo duurzaam mogelijk: in materialen, energieverbruik en invloed op de omgeving.

3.2 Nota bemalingsbeleid

Rijnland hanteert voor de (ontwerp)capaciteit van poldergemalen de bemalingsrichtlijnen (Nota bemalingsbeleid, geactualiseerd in 2020). Met de bemalingsrichtlijnen wordt een eerlijke verdeling bereikt van de afvoercapaciteit van de polders op de boezem.

In het algemeen geeft Rijnland poldergemalen geen hogere afvoercapaciteit dan volgt uit de bemalingsrichtlijnen, omdat anders het boezemsysteem te zwaar wordt belast en er daar knelpunten kunnen ontstaan. Als er specifieke omstandigheden zijn in een polder kan Rijnland besluiten om van de bemalingsrichtlijnen af te wijken.

Het gemaal Het Zaanse Rietveld heeft volgens de bemalingsrichtlijnen een ontwerpcapaciteit van 100 m³ per minuut bij het maatgevend peilverschil. Er zijn in deze polder geen omstandigheden die om een hogere afvoercapaciteit vragen.

3.3. Ecologische werkprotocollen

De Wet natuurbescherming ziet toe op de duurzame instandhouding van planten en diersoorten in Nederland. De wet kent een aantal verbodsbepalingen, maar ook

voorwaarden waaronder bepaalde handelingen mogen plaatsvinden.
De werkprotocollen 9 t/m 13 van Rijnland zullen voor dit project worden nageleefd
teneinde schade voor flora en fauna te voorkomen.

Asbestinventarisatie, Chroom-6 en het milieukundig (bodem) onderzoek

Het gemaal en bijbehorende onderdelen zijn nog niet geïnventariseerd op aanwezigheid van asbest. Dit onderzoek vindt naar verwachting plaats in het eerste kwartaal van 2024.

Flora- en Fauna- onderzoek

Er is ter plaatse een Quick scan Flora & Fauna uitgevoerd. Op basis daarvan was er nader onderzoek naar broedvogels en vleermuizen nodig. Uit het nader onderzoek is gebleken dat er geen verder onderzoek nodig is. Er is geen ontheffing wet natuurbescherming nodig. Er zal worden gewerkt volgens de ecologische werkprotocollen van Rijnland.

Niet gesprongen explosieven

Door AVG is een pragmatische opsporingsanalyse uitgevoerd. Op basis van de geraadpleegde bronnen, de beoordeling en evaluatie van de indicaties is vastgesteld dat het onderzoeksgebied niet betrokken is geweest bij oorlogshandelingen waarbij conventionele explosieven (CE) zijn ingezet tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het onderzoeksgebied is niet verdacht op CE.

Onderzoek kabels en leidingen

Door middel van een oriëntatie KLIC-melding is bekend welke kabels en leidingen op de locatie liggen. De KLIC-melding is uitgevoerd. Tevens dient de aannemer proefsleuven te graven voorafgaand aan start van grondroerende werkzaamheden.

4.2 Uitgangspunten

4.2.1 Planning

De renovatie zal plaatsvinden in 2024 en zal naar verwachting ongeveer 3 maanden in beslag nemen. Binnen de raamovereenkomst Renovatie Poldergemalen ligt de volgorde van te renoveren gemalen nog niet vast, waardoor het moment van uitvoeren nog niet vastligt.

4.2.2 Aanbesteding

Het gemaal wordt uitgevoerd onder de raamovereenkomst poldergemalen.

4.2.3 Randvoorwaarden

Naast het projectplan dienen een aantal andere vergunningen, ontheffingen en meldingen te worden aangevraagd, namelijk:

- Sloopmelding bij gemeente Alphen a/d Rijn, indien asbesthoudend materiaal wordt aangetroffen.
- Omgevingsvergunning werk uitvoeren bij gemeente Alphen a/d Rijn, indien het bouwoppervlak (lager dan 0,3 meter onder maaiveld) boven 100 m2 uitkomt als gevolg van het gekozen ontwerp oplossing t.b.v. vismigratie.

- Watervergunning grondwater onttrekken en lozen bij het hoogheemraadschap van Rijnland, indien bemaling dient plaats te vinden voor de realisatie van de vismigratievoorziening.
- Ontheffing gebruik fietspad bij gemeente Alphen a/d Rijn, indien bouwverkeer met een aslast boven 4,8 ton gebruik maakt van het fietspad om het gemaal te bereiken.

De contacten met de bevoegde gezagen zijn gelegd en de voorwaarden waaronder vergunningen, ontheffingen en meldingen moeten worden aangevraagd, zijn besproken. De vergunningen, ontheffingen en meldingen moeten nog worden aangevraagd.

4.2.4 Legger

De Legger wordt niet gewijzigd.

4.3 Realisatie

Het betreft een renovatiewerk waardoor wijzigingen worden aangebracht aan bestaande constructies en gebouwen. Omdat ook werktuigbouwkundige installaties vervangen worden, zal er gedurende de renovatiewerkzaamheden een tijdelijke pompinstallatie worden ingezet om de functie van het gemaal over te nemen.

Voor de aanpassingen aan het terrein zal een kleine rupskraan worden ingezet. Verder zal hoofdzakelijk met handgereedschap en/of klein gereedschap gewerkt worden. Gedurende de uitvoering zal een kleine keetvoorziening en opslagcontainer bij het gemaal aanwezig zijn. Voor het plaatsen van de kleine keetvoorziening en opslagcontainer hebben wij het particulier perceel wat naast het gemaal ligt nodig.

Ook hebben we van dezelfde perceeleigenaar zijn perceel nodig om het gemaal gedurende de uitvoering te bereiken. Daarbij worden rijplaten neergelegd om de druk van materieelstukken en transporten te verdelen en het perceel te beschermen. Op deze manier wordt bouwverkeer over het fietspad voorkomen. Dit vergroot de veiligheid.

Afbeelding 3: bereikbaarheid gemaal via particulier terrein. Oranje = bouwweg, geel = keet- en opslagterrein

4.4 Samenwerking

Er is samenwerking en afstemming geweest met de gemeente. Hierin werd afgestemd welke vergunningen Rijnland nodig heeft om het werk uit te mogen voeren. Met de aangrenzende perceeleigenaar heeft er een keukentafelgesprek plaats gevonden en is daarna per telefoon en e-mail contact onderhouden. Er wordt gewerkt aan overeenstemming om gebruik te mogen maken van zijn perceel. De samenwerking bestaat

verder uit de afstemming tussen Rijnland en de aannemer. Het gemaal ligt afgelegen en heeft niet te maken met direct omwonenden.

4.5 Graven en dempen

Om vanaf het particulier perceel het gemaal te bereiken dient een sloot overgestoken te worden. Dit wordt mogelijk gemaakt met twee (tijdelijke) dammen. Via een dam aan de noordzijde van het gemaal is het gemaal te bereiken. Via een dam aan de zuidzijde van het gemaal is de locatie van de vismigratievoorziening te bereiken. Onder de dam wordt een duiker aangelegd om de doorstroming van water te borgen. Voor het maken van beide dammen wordt er tijdelijk ongeveer 102m² gedempt.

Daarnaast dient gegraven te worden bij de aanleg van de vismigratievoorziening. Deze graafwerkzaamheden hebben een beperkte diepte en oppervlakte.

4.6 Onderhoud

Het beheer en onderhoud van de hoofdwatertgangen en het poldergemaal blijven bij het hoogheemraadschap van Rijnland.

5 Consequenties voor derden en beperking nadelige effecten

De realisatie van het project heeft invloed op de omgeving. Bij de uitvoering van de werkzaamheden en de wijziging van het waterstaatswerk worden belangen van derden in het oog gehouden en waar mogelijk worden nadelige effecten beperkt.

5.1 Impact op de omgeving

De uitvoering van het project zorgt in de openbare ruimte voor enige overlast. Het gemaal bevindt zich in een groen landschap. Buiten het naastgelegen bedrijf en woning zijn er geen andere woningen in de directe omgeving. Boven de grond zien particulieren minimale wijzigingen. De vispassage wordt onder de grond aangelegd en mondt uit in het water.

Werkzaamheden zichtbaar voor de omgeving zijn:

- Metselwerk gevels reinigen en voegen herstellen
- Staal coaten (damwand, leuningen, staalconstructie portaal reiniger)
- Betonnen terreinverharding herstraten
- Buitendeur vervangen
- Lichtkoepels vervangen
- Straatwerk ophalen (ophogen)
- Hekwerk herstellen waar nodig
- vispassageleiding (van kanaal tot polderwater). De exacte invulling van de vismigratie moet nog bepaald worden.

5.2 Beperking nadelige effecten

Teneinde nadelige effecten te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken wordt rekening gehouden met diverse belangen.

- In een vroeg stadium is de uitvoering van het project afgestemd met de gemeente Alphen aan den Rijn en particulieren. Tevens is overleg gevoerd met de nutsbedrijven en andere belanghebbenden. Daarnaast is er een keukentafelgesprek gevoerd met de aangrenzende perceeleigenaar.
- Schade aan aanwezige beschermde flora en fauna wordt voorkomen door te werken volgens de 'gedragscode Wet Natuurbescherming voor waterschappen' en daarop gebaseerde werkprotocollen van Rijnland. In die werkprotocollen staat hoe in de praktijk moet worden omgegaan met beschermde soorten. Aanvullend daarop worden toegesneden ecologische werkprotocollen gevolgd bij de uitvoering. Alle daarin beschreven maatregelen zorgen ervoor dat er geen nadelige effecten zijn voor beschermde flora en fauna, waardoor er geen ontheffing ingevolge de Wet natuurbescherming nodig is;
- Bij de uitvoering van het werk wordt waar mogelijk overlast voor recreatie (denk aan: toegankelijkheid vaarwegen en voet- en fietsverkeer) voorkomen;
- Bestaande bebouwing en objecten blijven gehandhaafd, tenzij deze illegaal aanwezig zijn. Werkzaamheden mogen geen schade toebrengen aan bebouwing of wegen. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de staat van gebouwen en

wegen binnen de invloedzone van het te realiseren werk opgenomen. Wanneer er toch schade blijkt, dan wordt deze door Rijnland hersteld.

- Er zal overdag gedurende reguliere werktijden worden gewerkt en niet in het weekend of tijdens feestdagen.

5.3 Nadeelcompensatie

Vanwege eventuele schadelijke effecten die gepaard gaan met de uitvoering of realisatie van dit project staat het eenieder vrij om met een beroep op artikel 7.14 van de Waterwet en de nadeelcompensatieverordening van Rijnland bij dijkgraaf en hoogheemraden een gemotiveerd en onderbouwd verzoek in te dienen vanwege geleden schade. Dit nadeelcompensatieverzoek wordt door middel van een aparte procedure in behandeling genomen. Na het indienen van het nadeelcompensatieverzoek wordt deze beoordeeld en wordt bezien of er recht bestaat op een tegemoetkoming in de geleden schade.

In plaats van het beperken van schade door middel van een eventueel toe te kennen schadevergoeding kan ook een minnelijke regeling worden getroffen. Rijnland zal hierbij aansluiting zoeken bij eventueel door Rijnland opgestelde nadeelcompensatierichtlijnen.

6 Besluitvormingsprocedure

Dit projectplan is een besluit op grond van de Algemene wet bestuursrecht. Dit besluit is voorbereid door toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Omdat dit projectplan onder het overgangsrecht van de Omgevingswet valt, is de Waterwet nog van toepassing.

Het verloop van de procedure op grond van afdeling 3.4 ziet er als volgt uit:

- Voorafgaand aan het vaststellen van dit definitieve projectplan, is eerst een ontwerp-projectplan opgesteld. In het digitale Waterschapsblad is dit ontwerp-projectplan gepubliceerd en belanghebbenden konden gedurende een termijn van zes weken een schriftelijke zienswijze op dit projectplan kenbaar maken bij Rijnland. Dat laatste is niet gebeurd.
- Nadat dit definitieve projectplan namens dijkgraaf en hoogheemraden is vastgesteld, wordt het definitieve projectplan bekendgemaakt in het Waterschapsblad. Na bekendmaking treedt het projectplan in werking.
- Na bekendmaking in het Waterschapsblad kunnen belanghebbenden beroep instellen bij de rechtbank Den Haag. Projectplannen vallen onder de Crisis- en herstelwet. Dit betekent dat indien beroep wordt ingesteld, het beroepschrift beroepsgronden dient te bevatten. Indien dit niet het geval is, wordt het beroep niet-ontvankelijk verklaard. Eveneens betekent toepassing van de Crisis- en herstelwet dat na afloop van de beroepstermijn de beroepsgronden niet kunnen worden aangevuld.